

‘Je bent een machine die aan en uit wordt gezet’

Drie banen heeft Ahmed Abdillahi. Hij is krantenbezorger, postbezorger en magazijnmedewerker. Wat hij het liefste wil? Een vaste baan. Fulltime. Hard werken geen bezwaar.

AHMED ABDILLAHI

35-jarige Rotterdammer

‘Ik ben Ahmed Abdillahi. In het dagelijks leven werk ik als krantenbezorger en postbezorger. En eens in de zoveel tijd ben ik oproepkracht in een magazijn. Waar ik het graag over wil hebben is de flexibilisering van de arbeidsmarkt. Omdat ik en vele anderen slachtoffer zijn van de toename van deeltijdwerken, tijdelijke contracten en slechte arbeidsvoorwaarden.

Ik weet nooit hoeveel uren of diensten ik volgende week of maand zal krijgen. En daarom is er geen bestaanszekerheid om op te bouwen. Mijn baan als krantenbezorger is wel vast, maar dat zijn te weinig uren. Dat is voor ongeveer 2 uur in de ochtend.

Ik heb een contract voor onbepaalde tijd bij PostNL. Dat is voor 15 uur in de week, maar soms draai ik wat meer. Ze hebben altijd wel werk voor me, maar als ik bij hen aanklop dat ik wat meer uren zou willen draaien, dan kunnen ze die garantie niet geven. De ene week werk ik 15 uur, of 20 uur of 25 uur, maar omdat ik daarvan niet kan leven ben ik ook verplicht om er nog ander werk naast te zoeken.

Ik heb me bij verschillende uitzendbureaus ingeschreven om te vragen of ze avondwerk voor mij hebben. De afgelopen zes jaren kreeg ik echter nul op het rekest, maar de afgelopen

maanden heb ik wel wat diensten toegewezen gekregen. Bijvoorbeeld deze week heb ik eerst kranten bezorgd, daarna heb ik post rondgebracht, en vervolgens kon ik van 17.00 tot 23.00 uur magazijnwerk doen. Dat is laden en lossen bij een postorderbedrijf via het uitzendbureau.

Veramerikaniseren van de arbeidsmarkt

Kijk, ik maak nu dingen mee die het gevolg zijn van de veramerikanisering van de arbeidsmarkt in Nederland. Zoals verslechterende arbeidsvoorwaarden in de 21ste eeuw. Ook een voorbeeld is, dat mijn uitzendbureau gisteravond zei dat ik van 17.00 uur tot 23.00 in het magazijn kon werken. Kom ik daar aan, laten ze me van 17.00 uur tot 00.15 uur werken, zonder pauze. Niet eens van ‘Ahmed ga even 5 à 10 minuten pauzeren’. Dat is nog niet zo heel erg. Het ergste vind ik dat ze op een bepaalde manier met je omgaan. Bijvoorbeeld, dat ik een paar dagen geleden te horen kreeg op mijn werk om 21.30 uur, na 4,5 uur te hebben gewerkt: ‘Je kan gaan.’ Ik pakte mijn spullen en ik was onderweg naar de deur. Zegt de voorman: ‘Ja, je moet toch even blijven.’ En na 2 minuten zegt hij weer: ‘Nee, je kan toch gaan.’

Ahmed Abdillahi *'Je bent een machine die aan en uit wordt gezet'*

Dat kunnen ze gewoon maken. Je bent een machine die aan en uit wordt gezet. Ik ben een soort ding voor hen. Ik heb heel veel ervaring opgedaan binnen bedrijven de afgelopen 15 jaar. De arbeidsvoorwaarden waren heel veel beter 15 jaar geleden. Je merkt met de dag dat het aan het veramerikaniseren is.

Willem Drees zei ooit: 'Als men aan de macht is, wil men aan anderen ontzeggen wat men, toen men in de minderheid was, voor zichzelf opeiste.'¹

Geen vaste contracten

Ik heb mavo gedaan. Na de mavo heb ik mbo gedaan, maar door persoonlijke omstandigheden kon ik dat niet afmaken. Ik ben dus een soort drop-out, ik ben vroegtijdig van school

'Bij de krant, daar heb je helemaal nergens recht op. Als je ziek bent, krijg je geen vergoeding, niks.'

afgegaan. De afgelopen 15 jaar heb ik de meest uiteenlopende werkzaamheden gedaan: van magazijnmedewerker tot bouwopruimer, van schoonmaakmedewerker tot speelkeukenmedewerker.

In het jaar 2000 kreeg je nog weleens een vast contract, maar sindsdien niet meer. Heel veel werkgevers proberen, als het tijd is om je

Ahmed Abdillahi *'Je bent een machine die aan en uit wordt gezet'*

FOTO WERRY CRONE

Ahmed Abdillahi

een vast contract te geven, dat gewoon te omzeilen. Dat heb ik als postmedewerker bijvoorbeeld meegemaakt. Toen ik een vast contract zou krijgen voor 36 uur, hebben ze dat toch niet gegeven. En dat heb ik bij vele mensen zien gebeuren.

Stressvol

Ik ben een jobhopper. Dat vind ik niet erg, maar soms overlappen die diensten elkaar. Zoals gisteren, toen ik dus om 17.00 uur bij m'n andere werk moest zijn. Daardoor moest ik bij de post echt tempo maken en heel snel doorwerken. Want als ik bij dat magazijn 10 minuten te laat kom, wordt er altijd een opmerking gemaakt, waarom ik zo laat ben. Ik probeer er doorheen te schipperen. Gelukkig ben ik zo

flexibel, want bij anderen zie ik dat ze het gewoon niet redden. Je moet ook zoveel moeite doen om van de ene werkgever naar de andere te gaan. Of je het nou met de fiets of openbaar vervoer doet, het is echt lastig en erg stressvol.

Aan nieuwe banen kan geen bestaanszekerheid worden ontleend. Ik maak me daar echt zorgen over. Bij de krant, daar heb je helemaal nergens recht op. Als je ziek bent, vrije dagen opneemt of je neemt vakantie op, krijg je geen vergoeding, niks. Geen idee wat voor een contract het is, maar blijkbaar hoort dat zo bij die krantenwereld. Je hebt geen rechten.

En bij PostNL, daar heb ik maandenlang gemiddeld 25 uur per week gewerkt. Maar als ik ziek ben, krijg ik een vergoeding op basis van mijn contract, dus over 15 uur. Dat zijn wel dingen waar ik me dan zorgen over maak.

Ahmed Abdillahi *'Je bent een machine die aan en uit wordt gezet'*

Uitkering geen optie

Ik kies niet voor een uitkering. Een uitkering is geen pretje. Dan word je aan zo'n streng regime onderworpen, die rompslomp wil ik liever niet hebben. Ik heb daar 5 à 6 jaar geleden mee te maken gehad. Toen was het al erg, en nu is het alleen maar erger geworden. Ik voelde mij zo onheus bejegend toen, dat ik dacht: ik heb liever dit stressvolle werk dan dat. Het is niet best hier in Rotterdam. Er is echt een heel groot verschil met de rest van Nederland.

Over 20 jaar kan ik fysiek gezien misschien niet meer meerdere banen aan. Wat ik heel graag zou willen is gewoon een fulltime job bij een werkgever, of een 38- of 40-urige werkweek bij maximaal twee verschillende werkgevers. Maar zoals het nu gaat... dat kan ik niet voor een lange tijd volhouden. En vanuit de werkgeverskant zie ik dat niet snel geregeld worden. Verbetering van de situatie moet vanuit de politiek in Den Haag worden aangekaart.

Scholing

Scholing zou mij echt helpen, maar hoe? Ik zou dat echt graag willen. Maar ik weet nu niet wat ik dan zou willen leren. Ik sta er wel voor open. En ik zie de noodzaak ervan in. Zonder redelijk gecertificeerd te zijn, kom je nergens binnen. Werkzaamheden waar je vroeger geen scholing voor nodig had, daar worden nu allerlei certificaten voor gevraagd, zoals een veiligheidscertificaat. En als je die niet hebt, wordt het heel moeilijk om ergens aan de slag te gaan.

Ik moet mijn vaste lasten betalen. Ik kan niet minder gaan werken en terug naar school. Dat zit er voor mij niet in. Ik moet gewoon een bepaald inkomen zien te genereren. Ik sta zeker open voor scholing, maar het is onhaalbaar. Om redelijk op de hoogte te blijven lees ik veel de actualiteiten, ik lees de kranten, ik lees de Groene Amsterdammer, S&D. Ik laat voorlopig dingen gewoon op hun beloop en hoop er het beste van. Als zich een keer een gelegenheid aandient, dan spring ik er in.

Concurrentie op de arbeidsmarkt

Bij alle drie mijn werkgevers zijn mijn collega's verschillend. Jong en oud, man en vrouw. Maar wat ik wel merk, en met name bij de post: ze willen alleen mensen hebben die maximaal 15 uur kunnen werken. Terwijl ik daar al jaren werk en aangeef dat ik meer uren wil werken. Ze willen alleen mensen hebben uit de bijstand die ongeveer 10 uur willen werken. Daar ontvangt de werkgever loonsubsidies voor.

De afgelopen vijf jaar zie je dat alleen nog mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden aangenomen. Sommige blijven. Die hebben een contract voor 15 uur in de week. Dat gaan ze ook niet overschrijden. Omdat ze geen rompslomp willen hebben met de Sociale Dienst. Ze werken precies die uren. Dat zie ik steeds vaker, de mensen die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt worden voorgehouden. Daar zit een bewust beleid achter.

UWV en uitzendbureaus zijn onpersoonlijk

Ik heb ook weleens een WW-uitkering proberen aan te vragen. Maar ik kwam niet door de administratieve rompslomp van het UWV heen. Ik heb me ook via internet bij verschillende vacaturesites ingeschreven en dan krijg ik soms wel 10 vacatures toegestuurd. Maar daar hoor ik dan ook niks verder van. Het is zo onpersoonlijk. Maar blijkbaar heeft dat ermee te maken dat ik geen opleiding heb. Het heeft dan volgens hen geen zin meer om te solliciteren. En dat in combinatie met allerlei certificaten die van je worden geëist.

Vroeger kon je bij je werkgever een certificaat halen. In de tijd toen dat nog mogelijk was, was ik daarmee niet bekend. De taal is toen mogelijk een barrière geweest. De laatste vijf jaar heb ik er hard aan gewerkt de taal beter te spreken. Zo'n tien jaar geleden waren er heel veel meer mogelijkheden, maar door een combinatie van omstandigheden heb ik de boot gemist.

Ahmed Abdillahi *'Je bent een machine die aan en uit wordt gezet'*

Van contacten naar contracten

Ik begeef mij in allerlei maatschappelijke organisaties, zo ontmoet je mensen. En meestal krijg je nul op het rekest, maar af en toe is er iemand die jou op een idee brengt of die jou doorverwijst naar iemand anders. Maar het recentste werk dat ik heb gekregen, was via iemand van het uitzendbureau waar ik vroeg 'heb je misschien werk voor mij?'

Zij zelf hadden dat niet, maar die persoon zei dat hij wel een goed woordje ging doen bij de burens. En zo is het balletje gaan rollen. Zo ben ik aan dat werk als magazijnmedewerker gekomen.

Op de huidige arbeidsmarkt, als je geen contacten hebt, dan wordt het moeilijk. Er is heel weinig werk voor het oprapen. Uitzendbureaus stellen ook prioriteiten. Ze kijken naar het

klantenbestand. Degenen waar ze het langst contact mee hebben, worden voorgetrokken.

Dat ik geen goed werk vind heeft niks met mijn achtergrond te maken. Somaliërs behoren tot de nieuwkomers. Het is een Rotterdamse probleem. Ik zie ook Marokkaanse jongeren, Turkse jongeren, Antilliaanse jongeren, Surinaamse jongeren die op straat rondhangen, waar genoeg potentie en talent in zit. Maar die op de één of andere manier ook de boot hebben gemist. En die ook niet weten hoe ze daar weer uit kunnen komen.'

Interview gehouden op 18 september 2015 door Annemarieke Nierop en Mathijs Plukaard

Noot

- 1 John Jansen van Galen & Herman Vuijsje (1986), *Honderd jaar Drees*.